

► Parohia Evanghelică Luterană din Arad s-a răsculat împotriva Episcopiei de la Cluj.
► Acum litigiile dintre Parohia arădeană și Episcopie au ajuns să fie judecate de instanțele civile.

www.glsa.ro

Biserica Luterană a intrat în zodia scandalului

Parohia Evanghelică Luterană din Arad s-a răsculat împotriva Episcopiei de la Cluj. Nemulțumit de modul în care episcopul Dezso Zoltan Adorjani a tratat parohia de la Arad, pastorul Bela Tothpal a început o adevărată cruciadă împotriva conducerii centrale a Bisericii, pe care o acuză de o serie de ilegalități. În replică, Episcopia i-a retras dreptul de semnătură și l-a înlăturat de la conducerea Parohiei, trimițând în locul lui alți preoți. Mai mult, fratele lui Tothpal, și el tot pastor, a fost nu numai înlăturat din funcție, dar și exclus din Biserică. Asta, pentru că și el a fost un aprig contestatar al episcopului ales în 2004. Trimis să preia Parohia, protopopul de Cluj Attila Matyaș a refuzat, conform celor povestite de Tothpal, să vorbească românește, cu avocatul român angajat de Parohie.

„După venirea comuniștilor la putere, Biserica noastră a funcționat în baza unui statut elaborat în 1949. În 1999, au început lucrările la un nou statut. Acesta a fost finalizat abia în 2003, când a fost trimis spre aprobare la Ministerul Cultelor. În 2004, am trimis o adresă la Ministerul Cultelor, prin care am cerut

să ni se răspundă ce se întâmplă cu noul statut. Ni s-a spus că e înregistrat și e în studiu, astfel încât statutul din 1949 era încă valabil. Totuși, în același an, în 2004, a fost ales un nou episcop, în baza noului statut neaprobat însă, s-au creat noi normative, s-a renunțat la Adunarea Generală ce cuprindea reprezentanții tuturor parohiilor. Or, noi suntem o biserică mică, avem în jur de 30 de parohii, deci nu ar fi fost greu să fie convocată această adunare. Deși statutul din 1949 era perfect valabil, au făcut un Sinod de 27 de membrii care a înlocuit Adunarea”, începe să povestească Tothpal.

Acuză dictatura de la Episcopie

Acesta susține că deși era numit consilier extern al Bisericii, nu a primit acces la niciun act extern, pentru că

mene pentru cantori. **„În 2008, fratele meu a solicitat de la Minister un răspuns cu privire la statut și i s-a spus că a rămas valabil cel din 1949. Tot atunci, s-a elaborat foarte repede un nou statut, pentru că așa cerea legea cultelor intrată în vigoare în 2007. S-a elaborat o așa-zisă «Constituție», de nouă pagini, dar Consiliul Legislativ a șters de îndată cuvântul «Constituție», pentru că în România doar statul poate să aibă Constituție. Am văzut că Biserica dorește să nu fie controlată de stat, dar în interior să fie dictatură. Eu unul nu îmi doresc o astfel de autonomie”,** mai spune pastorul.

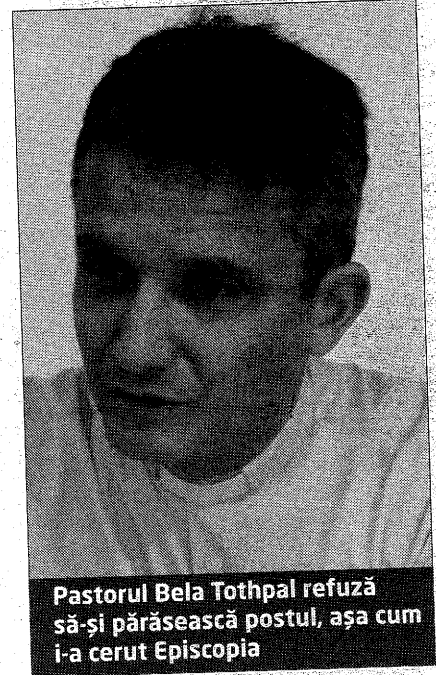
Românii, comparați cu caprele din Biblie

În aceste condiții, enoriașii au înființat Asociația „Dreptate și Adevăr în Biserica Luterană”, asociație care a scos și un ziar, „Semper Reformanda”. În primul număr al acestuia, se lansează un virulent atac împotriva episcopului de la Cluj. Adorjani reacționează dur și face o plângere penală pe numele redactorului. Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad dispune însă neînceperea urmăririi penale. **„Redactorul ziarului a dovedit veridicitatea tuturor acuzelor pe care le-a adus. S-a dovedit până și faptul că episcopul a semnat alături de Tokes Laszlo o cerere pentru autonomie maghiară. E posibil oare ca tu, episcop fiind, să faci o plângere penală împotriva unui enoriaș al tău, fără ca măcar să stai de vorbă cu el?”,** se întreabă retoric Tothpal. O altă nemulțumire a pastorului este că Episcopia a înscris în noul statut o prevedere conform căreia, dacă o parohie rămâne fără membri, atunci toate imobilele revin Episcopiei. **„Dacă Episcopia are nevoie de bani, știe ce are de făcut. Nu mai numește preot și lasă comunitatea să se dezintegreze. Așa am pierdut parohiile de la Orșova și**

la Sânicolau Mare, iar imobilele au fost închiriate de Episcopie neoprotestanților. Mă întreb de ce nu a trimis acolo un pastor, să avem și noi enoriașii noștri. La Arad, pentru a veni în sprijinul enoriașilor, am început să officiem și în limba română, pentru că avem credincioși maghiari, germani, slovaci care nu mai vorbesc limba maternă, iar mulți copii de maghiari care merg la școlile românești, vorbesc românește între ei. La slujba în maghiară vin cei mai mulți credincioși, aproximativ 80, la cea în limba română 15-20, iar la slujba în germană patru sau cinci. Într-o scrisoare primită de la Episcopie mi se spune însă că Dumnezeu m-a trimis la oi, nu la capre, adică la români, noțiunea de capre având o conotație de păcătos în pilda din Biblie care vorbește de cum vor fi aleși cei care vor fi primiți în Rai. Mă întreb cum e posibil să se vorbească de români într-o asemenea manieră”, susține Bela Tothpal.

Și reclamant și judecător

Pastorul mai acuză conducerea Episcopiei că a început să-i dea afară pe toți preoții care au legătură cu Asociația Dreptate și Adevăr. Astfel, unii au plecat în Ungaria, alții au părăsit pur și simplu Biserica, iar alții, continuă lupta. **„Anul acesta, în iunie, am fost dat afară din preoție, iar în august, când s-a judecat recursul, am fost ascultat 10 minute și mi s-a respins. De menționat că plângerea împotriva mea a fost făcută de episcop și tot el a fost președintele Comisiei de disciplină. Nu s-a ținut cont nici de faptul că în bisericile protestante nu există raport de subordonare dintre preoți și episcop, noi fiind angajați cu contract de muncă de comunitatea locală, comunitate care m-a reconfirmat în funcție și a constatat că decizia de revocare este ilegală”,** continuă Tothpal.

Pastorul Bela Tothpal refuză să-și părăsească postul, așa cum i-a cerut Episcopia

Protopopul refuză să vorbească românește

După ce l-a revocat pe pastorul contestatar, Episcopia a trimis în trei duminici la rând câte un înlocuitor pentru Tothpal, înlocuitor care nu a fost primit însă de credincioșii în biserică. Cu toate acestea, protopopul de Cluj Attila Matyaș a venit la Arad cu încă două persoane, pentru a prelua gestiunea Bisericii Roșii. Tothpal susține că Matyaș nici măcar nu a catadicsit să vorbească în românește cu avocatul român angajat de prezbiteriul de la Arad să-i reprezinte interesele. Cu prilejul acelei „vizite”, reprezentanții Parohiei au decis să-și suspende provizoriu activitatea, să protesteze prin tăcere și să-i declare pe trimișii de la Cluj persoane non gratie în edificiile Bisericii Evanghelice Luterane Arad.

Acum litigiile dintre Parohia arădeană și Episcopie au ajuns să fie judecate de instanțele civile.

Lucian Șerban

Prezbiteriul Bisericii Luterane din Arad s-a solidarizat cu preotul demis de Cluj

toată puterea a fost concentrată în jurul episcopului. Între Parohie și Episcopie au început apoi să apară tot felul de probleme, pastorul acuzând conducerea centrală a Bisericii că nu a primit niciun răspuns ori de câte ori solicita o adeverință sau să se organizeze exa-

Produs natural 100%

Prian M., mun. Bacău, 69 ani

„Promiód” a devenit